

abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIIIème ANNÉE

1 Mai 1928 No. 251

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکھی [24 نسخہ]

تور کیا ایچون 2 بچق، خارج ایچون
3 بچق، اعلا کاغذ لیسی 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد نھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۵۱ - ۱ مایس ۱۹۲۸

طبیعی نك مختلف شكلارده کی تظاهراتدن تعالی ایدیوروملیکیتده دولتی قالدیرمق کی مخالف وجود ویرمک ایستیر . بر دعوی آرقه سندن قوشوور . انسان محصول مساعیسی - ویرنك احصا تصرفی - کندینه حصر ایچون ملکیتی تأسیس ایتش اولدینی کی - نفسیه برابر - بر محصول مساعیسی هم جنسك تعرضندن وفایه مقصدیه ده جمعیت داخلده دولت دنیلن مؤسسهمشترکی قورمشدر . محصول مساعیسیه اکتفا ایتك ایدتمه مین حسن موده اندیشیه بر کم طابق ایچون بین الیشر دوک دنیلن ضابطه قوتنه نه قدر لزوم وارسه ینه بو خود اندیشی نك تولید ایتدیکی رقابت واصطفا کی ترقی سائقارنده استفاده ایچون ملکیتكده بین الافراد قبول وتطبیقنه اوقدر ضرورت واردر حتی دنیه بیلیرکه فطرت بشرده آناارشی دن احتراز ، جس خود اندیشی قدر کرکلی وقوتلی برحس خیر . بشریت اك مدھش استبدادلیری بیلر آناارشییه دائما ترجیح ایده کلمشدر .

ن . د

اورتهیه آتمی ، ایجابنده حرکتك بدلی بالذات حیاتیله اوده می کوزه آلمشدر . آرتق ایستدیکی کی حرکت ایتك حقنه ده صاحب اولمش دیمکدر .

فوضا جمعیت حاضره داخلنده تصور ایتدیکی اختلالی باشه چیقاردینی تقدیرده بالطبع اولو حکومت مؤسسهمی اورته دن قالدیراجق ، نفوس وتصرف قیدلری ایجا ایده جک ، طوپراغك باشندن صاحبی ، فابریقه نك باشندن پاترونی قوغه جق ، او کوندن اعتبار آده فرد بتون وسائط استحصاله منفرداً صاحب اولاجق وهدنی اولان حریت مطلقه ده هر درلو مداخله احتمالندن آزاده قالمش بولونه جقدر .

* *

کورولوورکه فوضانك جمعیت حاضرده یایمق ایستدیکی انقلاب باشلیجه ملکیت ودولته تعلق ایدیور . اك ابتدائی شكلارنده بیله ملکیت ده دولت ده ، انسانده موجود خود اندیشی کی فطرت بشردن سیلنمز . قازینماز . بر سوق طبیعی نك زاده اجمادیر . فوضا ، اساسانده بو سوق طبیعیه ، بو سوق

ایتالیان ادبیاتی : ۳

آدا نه غری ADA NEGRI

مصیبت : Fatalità

« بویجه باش اوچمه صاپ صاری بر چهره کوروندی .
« کوزنده شمشك والنده خنجر واردی .
« چهرمه دوغرو اوزانه رق خاش خاش کولدی . قورقدم ...
« او ، دیدی : بن « فلاکت » ایم ،
« اورکک قیز! سنی اصلا ترک ایتیه بچکم ، اصلا ، اصلا ...
« آغاچلر وچیچکر آراسنده اولومه وعده قادار سنی
« کیتدیك هر برده آدم آدیم تعقیب ایده بچکم .
« — اوزاقلش ! دیه حاقیردم .
« یانمه ، فمیلد انقسز بن دیم دیک دورویودی ؟
« بکا دیدی :
« — بو ، آلنك یازیسی ! سن صارارمش برچیچکسن ،
« سروی چیچکی ، هزار وجنون چیچکی بو ، آلنك
« یازیسی !
دوغرولهرق حاقیردم :

« — یکر می یاشنده پارلایان امید ایستورم ؛ عشق
« تیره ن مستیسی ، دهالك ونورك بوسه سنی ایستیورم ؛ ای
« مشوم دفع اول !
او دیدی :
« — اضطراب چکمه وقانه هررق یاراتانه ، یالکز اوکا

آدا نه غری بو کونکی ایتالیانك اک بویوک شاعره سیدر .
(میلانو) نك جوارینه کیزله ن (لودی) قصبه سنده ، ۱۸۷۰ ده دنیا به کلدی .

آنه سی فقیر برایشی ایدی . او ، محرومیت وظلمت ایچنده بویودی . سیاه و کور صاچلرک کولکله دیکی قانسز اولدینی حالده ، چهره سنده ، اوزاق افکاره باقان ایری کوزلرنده نهایتسن برحساسیتك اهتزازی کورولو یوردی ، آدا ، آنه سنك اضطرابندن کندیسنه بویوک بر حصه آیردی ؛ او یقوسز کیچهلر واکمکسز کونلرله باش باشه قالدی . بویله جه ، یوره کنده نهایتسن بر سفالتک یاراسی دوام ایتدیکی مکتبی بترمک ایچون باشنی کتابدن قالدیرمادی .

مکتبی بترمهمه سنه برسنه قالمشدی . اون یدی یاشنك بوتون شدنی دامارلرنده قانیور ، وحیانك وسعتنه آتیلیمق ایستیوردی .

فقط کوزلری « مصیبت » دنیلن خیالنه قارشیلانمشدی :

« سوکرا ، اقشام اوستی ، آدا نهغری ، چپلاق اوداسنه کیرر وایکنجی بر حیاتی یاشامنه باشلاردی .
چو جوقلغندن بری ، سنه لری صیفه لرینه کومدیکی ،
بر قاچ بیرتیق قابلی کتاب تحتہ صاندیغندن چقاریر
وبویله جه دانته بی ، مازونی بی ، لثو پاردی بی ، فوستولوی
احتراسله اوقومغه قویولوردی . روحنه یاقین بوسسلری
دویدقجه بئلکنده تیرهن حسلر ، کونشده آچیلان
چیچکلر کی کیتدکجه رنگله نیر و آچیلاردی .

آدا نهغری ADA NEGRI

آدا نهغری یکر میسنه یاقلاشماق اوزره ؛ روحنده
احتراس ، عصیان و امیدالمرینک دوغدیغنی آرتق دویار
کیبی اولیور و آرتق آ کلایور که کندیسی ده دامارلنده
جولان ایدن قانک آهنکسه کوره نغمه لر سویله یه بیله جک ،
سفالته رغماً قلبنده بر قوش ترنم ایدیور .
یانان شقاقلرنده قارتال یاورولری چپرینیور .
شاعر اوله رق دوغدی . بونی آرتق آ کلایور .

« شان و شرف پاریلدار . اضطراب فکره قاناد ویریر . قهرمانجه
« مجادله ایدنه ظفر موعوددر . »
اوزمان جواب ویردم .
« — اویله ایسه دور ! »
ومصیبت بویله جه جه آدانه غرینک حیات یولدانی
اولدی .
اون سکیز یاشنده مکتبی بیتیردی . آنه سنه وداع
ایده رکه معلمک ایتک اوزره Motta Visconti یه حرکت
ایتدی .

بو شهر بر عزالت بلده سیدی ؛ نه بر تره نک سرسری
دودوکی بو طرفه اوغرار ، نه بر ترامواک کورولتوسی
سکونی بولاندیرردی .

سیوری وسرت قاپاره بولایق صولری ایلشیدیره
ایلشیدیره آغاجلر آراسندن کچن بر نهر ...
نهایتسن افقاره قادار یاییلان لومباردیاییلاری . و بر
ماوی فسحتده بولوطلری اوکنه قاتوب قوشان آدریاتیک
روزکارلری ...

آدانه غری ، بویله بر حدودسز سکون وانزوا ایجریسنده
کنجلیکنک اک همالی دملرینی یاشاردی . کوندوزلری ،
مجهول بر پرئسی بکلر کی افقاره اوزون اوزون باقدی .
کیجه لری ، بر ایری اولغون میوه به بکزه یین
ییلدیزلرک باش دوندیرن خطوطنی طاتدی .
و ایشته بو کوندوزلر و بو کیجه لر قارشیسینده
آدا نهغری نک روحنک قاینقلرندن غریب اهنکلی وحشی
سیال شعرلر فیشقیردی .

(موتسا ویسقتی) ده فقیرانه بر حیات کچریوردی .
مادام Sofia Bisi Albini بویوک شاعره نک اقامتگاهنی
شویله تصور ایدیور :

« چامورلو بر حولیدن کجلیور ...
« یو حولی به ناظر آخرلرده اوردکلریم آرامقده .
« ایکی باصمقلی ، قیریق طوغله دن یاپلمش بر سر دیوه نک
« اوستنده ، تنه لری یارلمش بر قاپی .
« اودایه ضعیف بر ایشیق سوزولیور . جامسز پنجره لره
« صارارمش کاغدلر یاپشدر یلمش . اودانک اک ظریف اشیا سی
« تخته دن بر کتاب صاندیغنی الح »
سونمه یین بر عشق ایله درس ساعتلرینی بیتیرد کدن

اكتريا ، نورلى وسكونلى صوك بهار اقساملى ،
«تسهن» نهري ساحلارنده كنديسندن كچىردى .
كونش باتمق اوزره ... ظلمت ، ايشىقلارمىراق
اوستنده ، قوروتمه كاغنده يايلان بر مركب داملاسى
كېي ، كيتدېكە يايلىيور . برآز اوزاقده ، صارى ياراقار
أل آله ويرمش دونيور
بو وحشى منظره قارشيسنده آدانه غرينك جوشغون
روحى بويويور ، بويويور .
بيك حيات ياشايدىغى وروحنده بيك عشقك شاهلاندىغى
فرق ايدىيور .
فقط ايشته كونش باتدى . شيمدى هرشى قاب قاراه
و «ظلمتلك سسى» اوكا فيصلدايوو :

«الولى شفقتلر ايچون ، قارتال اوچوشلرى ايچون دوغان
«سن ! كېلى لىقتلر ومجالسز اعتقادلر آراسىندن كندىكه بر
«مفكوره ايسنيورسين ..
«بر زنجير سنى بىلكار كدن ضبط ايدىك .
«مصىبت باشك اوستنده ... سن عاصيسك واسيرسك .
او زمان ، صوغوق بر مزارى آكديران اوداسنه
قابانييور ، باشى اللريله كيزله يرك آغلييور ، آغلييور .
شاعر اولمق ! كاشانده كور برسس اولمق ! روحلر بلده سنده
بر رباب اولمق !
وصوكرآ ... سكون درياسنده چيرپينه رق كبروب
كىتمك !

اوخ ، بو زمانلر اكر مقتدر اولسه يدى ، كوچوجك
باشى يانان اللريله صيقره رق بر چىكانه قىزى كېي كېده جك .
كىده جك ، و اوچى كورونمه بن يوللره اضطرابى دويه
دويه حايقيراجقدى . بعضى اقساملر اولوردى كه ،
هر كوشه دن برسياه قارتال قانادى كېي غرب روزكارلرى
يوكسه لىردى . او زمان دميردن بر آل اوتى آرقاسندن
ايتىرك اوغولدايان اورمانه سوروكلردى ..
اوراده ، چيرپىنان دالاردن بشرى فريادلره بكمزه ين
سسلىر يوكسه لىردى .
اوكاويله كليوردى كه بوتون بوسسلر ، فلاكتزده لرك
چاليشمىدن آزيلنلرك ، حيات قوربانلرينك ، سفاهت
مجنونلرينك ايكله ين سسلر يدر .

ايشته بر يوى غزته ، حرارتلى تقدىرلى جاب ايدن ،
شعرلرندن بر قاچنى نشر ايتدى ... بو زماندن اعتبارآ
مجهول بر پرستشكار اوكا منتظماً غزته لر كوندرمىكه
باشلايور .

بو غزته ترك قرائتى آدانه غرى ايچون بر دورحالم
سياحتى ديمكىدى . بو كنىش كاغدرلك برى برينه صوقولمش
ستونلرى آراسنده قايناشان ، حياتك بوتون فجاجيعى ،
بوتون مراتتى آدانه غرى قيورانه رق آكلادى . وبويله جه
چيپلاق اوداسنده ، زواللى بر شامدانك تيترك ايشيغنه
صيفينه رق ، صايبىسز خراب حياتلر آراسنده يورودى ،
يكي يكي اضطرابلر ياشادى . زواللى ايشىسزلك ألمنى ترم
ايتدى :

ايشىسز Disoccupato

«ايرى ياپىلى ، اسمر ، ديو اوموزلو ... وكوملكسز ..
«صارارارق قاپنى آچدى ، بو بر ايشىسزدى . ديدى :
«ايش آرايورم ، كوچلى وقوتلىم ؛ زحمته متحمل ،
«دميردن ايكي قولم وار و چوق اوزاقدن كلييورم ؛ و ايشته
«ايكي ايدركه چالمايدىم قاپنى قالمادى .
.....

«بىلميورم ، اوزمان اوكا كيم جواب ويردى . لكن
«جواب قورو بر خاير اولدى !
«قارا كلىق بر يأس آلتنده چهره سى تقلص ايتدى .
«كوكسندن هيچچىريقه بكمز بوغوق بر سس چىقىدى .
«— ديدى :

«اولولريكىزك خاطرهمى ايچون ، بنى بويله بيراقايىكز ..
«بهمه مقدس يورغونلغه حقم وار . تا كرى يه اينانوب
«دوشه نى قالديرماق مقدساته كفردر !

«بىلميورم ، اوزمان اوكا كيم جواب ويردى . لكن
«جواب جيليز وئوركك بر خاير اولدى .

«آدام ، دوردينى يرده بر مدت صالاندى ؛ صوكرآ
«بر كله سويله مكسز بن ، باشى او كنده ، كندىسى كوچلكله
«سوروكليه رك ، اوزاقلاشدى .

«بن ، مبهوت ... اوني كوزلرمله تعقيب ايتدم . قايب
«اولدى . ليكن رؤيا حالنده كېي ، اونك ، اميدسز يوانى
«تعقيب ايتدىكىنى كوردم .

«باشم اوكمده ، اضطرابدن صاپ صارى ؛ عفو ديله ندنم .
«بوتون عصرلك خطاسنى ، دنيا دن كان بوتون عيبك بوتون
«وجدان عذابك ، قلم اوستنه آغىرجه چوكديكىنى حس ايتدم

أوت، « شیمدی شاعرم، مظلوملرک سسی اوله جغم! »
دیهه حایقیرمشدی .

حقیقه بویوک برسس اولدی. دیکرلرینک اضطرابی
دوشونمکدن، کندی اضطرابی دوشونمکه وقت بوله مادی
آدانه غرینک بوتون حیاتی، بش اون سنه اولنه قادار،
سفالتله بر مجادله ایدی. طالعه آجیهلم. فقط او عینی
طالعی تبریک ده ایدلم. چونکه آدانه غری او ظالم طالعه
طانیشمش اولماسهیدی، بشریت ترجمانسر، وسفالت
شاعرسز قاله جقدی. او، حیاتک بوشلنی ایله شعرینی
دولدوردی. شعرلرینک ثابت محوری، هرکون یکی بر
چهره ایله کندیسینی کوسترن فلاکتدر.

(آدانه غری) نک، اضطرابی آکلایشی، شرفلی
وطنداشی (جییا قوله نو پاردی) نک آکلایشندن چوق
باشقادر.

(له نو پاردی)، اضطرابی، بشریتدن ایریلایان ضروری
بر عنصر عد ایدر وتوکللی ترنم ایدردی.

حالبوکه (آدانه غری) طالعه عصیان ایدن اضطرابی
تمثیل ایتدی. وفاسز قدردن قارری کوپورن بویوک شاعره
بر قایا ته سنه زنجیرله نمس پرومه ته بی خاطرلایر.

(له نو پاردی) توکل وسکونی وعظ ایدرکن نه غری
اک کور سسیله « عصیان » ی حایقیریوردی.

۱۷۹۳ ده (Fatalità مصیبت) و ۱۸۹۶ ده
(Tempeste فیرطنا) عنوانلی شعرلرینک تأمین ایتدیکی

بویوک وحقی و شهرت، آدانه غری یه ۱۸۹۷ سنه سنه
میلانو دارالمعلاق ادبیات کرسیسینی قازاندردی.

بوکون، زنکین بر فابریقه جینک حیات یولداشیدر.
فقط زنکینک، سفاقی واضطرابی ترنمدن اونو آیرامادی.

صنعتک ذروه سنه، مضطرب روحلرک غیظنی حایقیریوردی.
آدانه غری، سفالتک، بو معشری یارانک بویوک بر

ترنمکاری، رحیم بر تسلیتکاری اولدی. دنیاده، اضطراب
وسفالت یاشادقجه بویوک شاعره نک اسمی ده کوکلرده

عصردن عصره کچرک یاشایه جقدر.

پارس ۲۶ مارت ۹۲۸ معرود کمال البیه

اوزمان، کوکسی مهایتسز بر مرحتله شیشیوردی.
اوزمان، حس ایدیوردی که ییلمایان بر قوت بیک
روحیه برابر کندیسنه دولیور...

بو چیلغین اورمان کزیتیلرندن بریسندن عودتده
اولسه کرک، آدانه غری بویله حایقیرمشدی:

« شیمدی شاعرم، مظلوملرک سسی اوله جغم! »

فتح میت

« نظرک ثابت، آرزوک وحشی، کسکین وصوغوق
« دمیرکله، چیلپاق آغی آپران و صیلاتان ضعیف دوقتور!
« بلیورمیسک بن نه ایدم؟

« نیشتر بیک باراسنه میدان اوقوبورم ایشته؛ بوراده،
« بوموتائی قورقونج اوداده، سکا ماضی نقل ایدیورم دیکله!
« بن، سواق طاشلری اوستنده بویورم. نه او،
« نه آنا، نه بابا طانیام. آباق قاپسز، قوشاقسز و آدسز،
« بولوطلر و روزکارلر پیشنده. باشی بوش کزدم. بوتون
« مرحتسز یورغونقلری وقارا کلق سفالتلری طانیدم.

« کیندار و قانسز کتله لر آراسندن کچدم، قورقو اورتاسنده،
« کوز یاشلری اورتاسنده یوروردم.

« ونهایت برکون، برخسته خانه نک بیاض یاصدیقی اوزرنده،
« بوکوک طیرنایی بر سیاه قوش، قانادلریله بنی اورتدی.
« ایشته بوله جه اولدم، آکلیورمیسک، قایب اولش برکوپک
« کبی بالکن!

« ایشته بوله جه، هیچ برامید و سلامت سوزی ایشیتیمکسزین
« اولدم.

« نه قادار پارلاق، سیاه و گراه! شو داغلا نان صاچلرم.
« بر عشق بوسه سی آلمسزین، کفله نه رک صوغوق طوبراغه
« کیده جکم.

« نه قادار باکر و بیاض! شو قیوراق وجودم.

« وشیمدی سن نیشتر بیک بوسه سیله اونو صودورویورسک
« اوی، بیج، پارچالا، کس ویرت! دیلسز ویورولمایان
« دوقتور! عضورمه اکان، ساتیلش وجودمه دوی،

« یچاغکله آک صوک الیافه قادار نفوذ ایت، قلبی آیر!
« اونو، اضطرابک علوی سرینی اوراده آرا! « باقیلرک
« قارشینده، بویله چیرچیلپاق، بلیورمیسک حالا اضطراب

« چکیورم؟
« جاملانان کوز بیکرم آرقاسندن سکا باقیورم، و بی
« اونو تمیه جقسک!

« چونکه، دوداغمدن صوک بر تقلصه، بر بوغوق
« نفس چقیور؛ بر اضطراب ولعت آخریتلیری!